

S ANITOM PO HRVATSKOJ

Večernjakova novinarka krstari Lijepom našom i sučeljava najpoznatije domačine

HVAR

Otok zabave bez doma zdravlja?!

TINO JURIC

ZIMI HVAR LAGANO UMIRE...

VL: Kakva je opskrba otoka električnom energijom i vodom?
BEBIĆ: Tu smo napravili velike pomake i samo je dvaput nestalo struje. Vode ima dovoljno i obećao sam da će Grad Hvar sufinancirati dovoz vode na Paklene otoke. Pokušavamo djelovati i pomoći Eko Hvaru, sanirali smo im dugove i kupili prešnu te oni danas proizvode ekstra dječičansko maslinovo ulje. Proizvodimo lavandu i čajeve od kadulje.
VL: Zadovoljava li Hvar kulturne potrebe ljudi koji ovdje žive i zimi?

MENEGHELLO: Izložbe koje organiziram u svojem restoranu i koncerti više su potreba da sebe prikazemo svijetu. Još nema iskoraka kojima bismo obogatili kulturni život. Zimi Hvar lagano umire iako ima četiri očuvane renesansne jezgre. Nijedna turistička zajednica nije osmislila i ponudila priču u renesansnom stilu i to povežala.
TADIĆ: Može se dogoditi da Hvarsko polje dospije na UNESCO-ov popis kulturne baštine. Sva odredišta na tome popisu privlače veći broj turista i zato je potrebno osmisliti neke projekte. U velikom očaju sam lani u lovačkom glasilniku "Dobra kob" lansirao vijest da ću organizirati lov na veprove s kopljem kako bih pokrenuo nekoga u TZ-u. Oni ne shvaćaju da im pred nosom stoji jedini očuvani grčki katastar na Mediteranu.

HVARSKI STATUT EFIKASNO JE ŠTITIO GRAĐANE

VL: Iako ste doktor fizike i veliki zaljubljenik u istočnjačke borilačke vještine, kao rođeni Hvaranin istraživali ste stare statute i način života u Hvaru?
TADIĆ: U Hvarskom statutu prije 500 godina propisano je da se zapuštanje zdravstvene zaštite (a tada su morala biti dva liječnika i četiri babice) kažnjava trogodišnjim veslanjem na galiji. Neovlašteno nasipanje pomorskog dobra kažnjavalo se pak novčanom kaznom u visini jednogodišnjeg prihoda težaka. Tada je bilo nezamislivo ograđivati dio otoka za privatne potrebe, a bilo je normalno da svi prihodi od lučkih naveza ostanu otocima.

Trebaju li Hvaru golf-tereni? Je li običan pozer i medijski manipulator ili čovjek koji želi obnoviti renesansnu jezgru Hvara, od arsenala do kazališta? Hoće li u turističku ponudu učiti četiri renesansne jezgre na otoku? Kako kao vlasnica obiteljskog hotela na Palmižani doživljava poistovjećivanje Hvara s nekim popularnim lokalima? Na ta i druga pitanja u gradu Hvaru odgovarali su gradonačelnik Pjerino Bebić, zastupnik HSP-a Tonči Tadić i Dagmar Meneghello.

VL: Zašto Hvar nema marinu?

MENEGHELLO: Neshvatljivo je da jedan od najživljih gradova na Jadranu nema marinu. Nema broda koji plovi Jadranom a da ne stane u Hvaru. Sudeći prema pisanju medija, Jadranom plovi 160 tisuća brodova i postavlja se pitanje tko kontrolira te brodove i tko je zapravo na njima. Ujutro se više ne kupam na Palmižani jer nijedna jahta nema zatvoreni tank za crne vode pa morem pluta voda iz zahoda s jahti.

TADIĆ: Prošle godine započeo sam kampanju da marine na Jadranu ne dobivaju koncesionari, već da se rade komunalne marine. Zašto grad ne bi imao svoju marinu, a ne da vrhne ubire privatnik. Najveći problem svih mjesta na otoku Hvaru jest nepostojanje komunalnih lučica i vezova za domaće stanovništvo. Hvar

HVAR JE POVIJESNI BISER

Imamo najstariju rlvu na svijetu s uporabnom dozvolom, najstarije kazalište, a u Markovoj spilji pronađen je crtež broda na Mediteranu otprije 6 tisuća godina – hvale naši sugovornici Hvar. Sačuvali su maskotu Hvarske zvirli i sudjelovali u otkrivanju spomen-ploče Hrvatima koji su se borili u bici kod Levanta. Puno je znanstvenika, književnika, kipara i akademika porijeklom s Hvara – ističu ne bez ponosa naši sugovornici. Ljubav za Hvar imaju mnogi, ali treba ih povezati. Hvar ima intelektualnu snagu koja je velikim dijelom razasuta po Hrvatskoj i svijetu, ali Hvar se ponosi njome.

VL: Je li prije 70-80 godina Hvar imao bolju turističku ponudu nego danas?

TADIĆ: U prospektima iz 1930. godine Hvar je nudio turističku ponudu tijekom cijele godine, gosti su mogli planinariti, pješaci, voziti bicikl, jahati na tovaru, imali smo razvijen lovni turizam... Sada ničega od toga nema.

MENEGHELLO: Nije to ništa čudno jer smo prošli 50 godina komunizma koji je uništio tradiciju turizma na otoku i počeo sve ispočetka.

BEBIĆ: Još je Petar Hektorović rekao da je Hvar mornaru na putu, a Split za ledima. No mi tu infrastrukturu nismo razvijali. Sportski turizam na Hvaru mogao bi učiniti čuda. Promijenio se trend boravka na Hvaru jer su gosti dolazili na tjeđan-dva, a sada dolaze na dan ili dva. Danas su gosti zahvaljujući internetu osviješteni i traže veći angažman domaćina. Mi u Poglavarstvu pokrenuli smo obnovu kazališta, gradi se groblje, obnovljeni su vatrogasni dom, škola i zavjetna crkva, a u pla-

nu je i gradnja kongresnog centra.

VL: Iako na Hvar dolazi mnogo poznatih, čini se da je imidž grada srozao?

MENEGHELLO: Upravo tako jer je čitav grad pretvoren u Carpe diem, umjesto da je to samo jedan od lokaliteta. Usto, kada pišu o Hvaru, novinari sve svode na informacije tipa ima li Goran Ivanišević flaster na lijevoj ili na desnoj nozi. Hvar je nekad bio grad s renesansnom jezgrom u kojoj je bilo kulturnih događaja. No prije dvije godine s Hvara je protjerana škola klasične glazbe, a najmanje 20 svjetskih glazbenika bilo je ovdje i radilo koncerte. Riječ je o umjetnicima na čije koncerte kulturna elita u svijetu putuje zrakoplovima.

BEBIĆ: Primio sam 60 djece iz Vukovara i obećao da ćemo dogodine ugostiti petero najsiromašnije djece iz Vukovara, mediji to nisu ni zabilježili. Nažalost, u gradu Hvaru nemamo ni jedan zatvoreni prostor u kojem bismo mogli održati koncerte.

VL: Što mislite o gradnji golfskih terena na Hvaru?

TADIĆ: Zalosno je da je predsjednik to rekao nakon posjeta Orco grupi, očito pod dojmom njihovih želja kako razvijati grad Hvar. Opasno je da se jedna korporacija predstavlja kao promotor turizma na jednom otoku ili, ne daj Bože, kao sam otok. Druga je stvar

to što su se u komunizmu direktori hotela smatrali vlasnicima gradova i otoka jer je nagli razvoj turizma na Hvaru razvio monokulturu turizama.

MENEGHELLO: Golferi su vrlo nevjerni i mnoga lijepa igrališta u svijetu danas zjape prazna. Na našem je otoku tijekom ljeta samo jednom pala kiša i sve je suho, pa se pitam tko će natapati te golfske terene te imamo li mi infrastrukturu za to?

VL: Ima li Hvar snage natjerati ugostitelje da rade i u kasnu jesen ili da produlje sezonu?

BEBIĆ: Potrebno je otok zamišljati u cjelini, od Sućurja, preko Jelse do Starog Grada i Hvara. Iako se govori da je u Hvaru više gostiju nego lani, mislim da se oko ne može prevartiti. Gužve nije bilo, i srpanj je jako podbacio. No putujući po svijetu, nigdje na tako reprezentativnom mjestu kao što je naša pjaca piće nije koštalo manje od 10 eura. Gosti se nisu žalili na

to što su se u komunizmu direktori hotela smatrali vlasnicima gradova i otoka jer je nagli razvoj turizma na Hvaru razvio monokulturu turizama.

MENEGHELLO: Ne bih nikome na Hvaru dopustila da radi ako ne misli početi već u travnju i raditi sve do studenoga. Nedopustivo je da pojedini ugostitelji zatvore u kolovozu svoje lokale, u Zagrebu i dodu ovamo pokupiti novac. Naš cilj trebao bi biti da su ugostiteljski objekti otvoreni šest-sedam mjeseci, ali da gost u listopadu može dobiti istu uslugu kao i usred ljeta.

TADIĆ: Ono što me začudilo je jest promjena strukture gostiju na Hvaru od 1990. godine. Tragedija je to što su svi ugostitelji na Hvaru smatrali da je Carpe diem nešto što bi i oni trebali postati. Od trenutka kad je otok Hvar izgubio otočnu turističku zajednicu, došlo je do niza pogrešnih eksperimenata. Spavajte u Starom Gradu i Jelsi, zabavljate se na Hvaru, a kupajte se u

otoku, to bi trebala biti poruka koja bi gostima pokazala da Hvar ima zone i da svatko na otoku može naći nešto za sebe. Ili ima li državna vlast slušati za potrebe otoka kakav je Hvar?
BEBIĆ: Osobno se ne mogu požaliti na odnos Vlade prema Hvaru. Vlada je pokazala zanimanje da se pomogne otoku. Mi imamo velikih planova, od razvoja kulturne do otvaranja igraonica u kojima bi osim naše djece mogla biti i djeca bogatih drugih gostiju. Planirao sam uz tenisku školu i školu za učenje engleskog i drugih jezika, ali i starog hvarskog govora, kada dođe na otok, kakva je zdravstvena usluga te djeluje li politika. Nama je prijeko potreban dom zdravija kako bi se zdravstvena zaštita podigla na višu razinu, a ne da nam bude miru jer ih je ubola puka a nije bilo liječnika.

TADIĆ: Kada bismo na Hvaru imali pet trajektnih veza na dan, ne računajući kata-

BUDUĆNOST JE - ZIMSKI TURIZAM NA OTOKU SUNCA

VL: Na Palmižani ste povezali turizam i umjetnost u obiteljskom hotelu. Što je ključno za razvoj turizma na Hvaru?

MENEGHELLO: Mi imamo obiteljski hotel i, unatoč tome što nallazimo na brojne probleme, uživamo u tome što radimo. Hvar mora stvoriti turističku ponudu koja bi parirala Orco grupi. Moj hotel radi od svibnja do kraja listopada, a budućnost turizma na Hvaru u malim je obiteljskim hotelima. Svi moji gosti dolaze već godinama. Prije 40 godina Hvar je imao jak zimski

turizam. Nije bilo puno postelja, ali sve su bile pune. Ovdje i zimi ima dovoljno sunca, a to je svakako prednost koju bi valjalo iskoristiti.

marane, i internet, mnoge tvrtke iz Splita preselile bi se na otok Hvar. Turizma nema bez događaja. Sezonu možeš produljiti ako se stvaraju događaji izvan sezone, svejedno je hoće li to biti glazbene škole, kongresi ili sportski događaji.

VL: Kada biste mogli vratiti vrijeme unatrag, biste li ponovili pregovore s Mirjanom Lučić? Je li vam našteto njezin nagli odlazak?
BEBIĆ: Nije. Zahvalan sam Mirjani što mi je otvorila neka vrata i što sam spoznao kolika je snaga Olimpijskog odbora. Uskoro će doći novi kamp u listopadu

i zbog toga sam presretan. Hvar prednjači u razvijanju sporta na otocima. Žao mi je što ona nije u tome pronašla svoj interes. Nažalost, Mirjana je ovamo došla zbog svega, ali najmanje zbog tenisa. Ali taj projekt ide dalje. Kad sam došao na vlast u Hvaru, budžet ovogodišnje regate sa 100 tisuća kuna povećali smo na 400 tisuća, a umjesto 100 sudionika imamo ih 400, što je za zimsko razdoblje i te kako mnogo ljudi. Napravili smo nogometno igralište i dječje kampove.

TADIĆ: Jako je opasna želja Orco grupe da se dočepa i ostalih hotela na Hvaru, kao i to da jedino oni budu promotori turizma na Hvaru

BEBIĆ: U turističkoj ponudi moramo stvarati priče. Gost želi čuti o ljubavnoj priči na Palmižani i gledati predstavu u najstarijem kazalištu

MENEGHELLO: Nedopustivo je da se u zimskim mjesecima u Hvaru ne može popiti ni kava, a da mediji u svojim tekstovima preferiraju samo neke lokale

